

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
سؤالات - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی

شماره تلفن : ۸۸۹۴ - ۸۸۹۵ - ۸۸۹۶ - ۵۴۴۸

۳ شنبه ۱۴ مهر ماه ۱۳۲۶

مدیر سید محمد هاشمی

سال سوم - شماره ۷۶۸

صفحه ۲۱۵۳

دوره یازدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۵۰۷

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱ - صورت مشروح مذاکرات بیست و یکمین جلسه دوره یازدهم از صفحه ۱ تا ۱۰
- ۲ - قانون ۱۰
- ۳ - تصویبنامه ۱۱
- ۴ - انتصابات ۱۲
- ۵ - آگهی های رسمی ۱۳

مذاکرات مجلس

جلسه ۲۱

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه دوازدهم مهر ماه ۱۳۲۶

فهرست مطالب :

حسن اکبر - دکتر اعتبار - معین زاده - دکتر راجی - رستم گبو - دکتر طب - شهاب خسروانی - آرام بوداغان - اسدی

غائبین روز پنجشنبه نهم مهر ماه ۱۳۲۶ .
غایب با اجازه - آقای دکتر بقائی .
غائبین بی اجازه - آقایان : محسن گنابادی - هدایت الله یالیزی - دکتر جلال عبده - مسعود طباطبائی - سید حسن تقی زاده - علی و کیلی .

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : نراقی - آصف شریعت زاده - نیکپور - آقاخان بختیار - حسن اکبر - تولیت - ساعد - اسدی - دکتر طب - مهدی ارباب

چند فقره گزارش کمیسیون هریض راجع به مرخصی آقایان محسن گنابادی ، شریف زاده ، بقائی ابوالقاسم بهبهانی و هدایت الله یالیزی قرائت و تصویب گردید .

آقای عباس مسعودی در مخالفت با برنامه دولت آغاز سخن نموده با اشاره بوضع عزیمت خود بهضویت هیئت اعزامی ایران بسازمان ملل و مذاکعات مؤثر آقای تقی زاده و ابقاه شکایت ایران در هورای ملل و عزیمت بیاریس و استماع خبر حریق اداره روزنامه اطلاعات در تهران چنین بیان مطلب نمودند که سازمان ملل در موضوع آذربایجان و طرفداری از ملل کوچک سهم بسزائی دارد و آقایان حکیم الملک و تقی زاده و علانیز وظایف خود را بطور شایسته انجام دادند و آقای علاه پاداشی که بایشان داده شد

۱- تصویب صورت مجلس

- ۲- بقیه مذاکره در برنامه واخذ رأی اعتماد بدولت آقای احمد قوام .
- ۳- بیانات آقای منصف راجع بزلزله قاینات .
- ۴- تقدیم یک فقره لایحه از طرف وزیر فرهنگ بقید یک فوریت .
- ۵- موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه .

مجلس سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید .

۱- تصویب صورت مجلس

صورت مجلس جلسات قبل توسط آقای فولادوند (منشی) قرائت شد

دیر آمده با اجازه - آقای دلدور .
دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : حسن اکبر رستم گبو - آقاخان بختیار - منصف - نراقی - دکتر طب - محمدعلی مسعودی - سزاوار - دکتر آشتیانی - شریعت زاده - مسعود تابتی - دهقان - اسلامی - شهاب خسروانی .
غائبین روز سه شنبه هفتم مهرماه .
غایب با اجازه - آقای محمدعلی منصف .
غائبین بی اجازه - آقایان : گنابادی - یالیزی - تولیت - دکتر عبده - تقی زاده - علی و کیلی .
دیر آمدگان با اجازه - آقایان : نراقی - سلطان العلماء .
دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : بیات - مهدی ارباب

دو ساعت قبل از ظهر روز یکشنبه پنجم مهر مجلس بریاست آقای رضا حکمت تشکیل و صورت جلسه پیش قرائت و پس از توضیحات آقای دکتر متین دفتری راجع بوضع تلخیص و تفصیل صورت مجلس و آقای حاذقی راجع بسؤالیکه از وزارت فرهنگ نموده بودند صورت مجلس تصویب شد .
اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین روز یکشنبه پنجم مهر ماه ۲۶ .
غائبین با اجازه - آقایان : بهار - اورنگ .
غائبین بی اجازه - آقایان : گنابادی - علمری - یالیزی - تولیت - دکتر عبده - تقی زاده - علی و کیلی - خوئیلر .

• بقیه مذاکرات مشروح بیست و یکمین جلسه از دوره یازدهم قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس ۱

مسترد داشتند، همچنین راجع بر رفع غائله آذربایجان گفتند همینکه مردم آذربایجان استنباط نمودند که از منجنابین حمایت نمیشود خود مردم شهرها را از وجود اشراکات برگرداند و قبل از اینکه ارتش برسد شهر در اختیار مجاهدین قرار گرفته بود و باید ارزش اینگونه خدمات آذربایجانها مورد قدرشناسی قرار گیرد و نیز چون ارتش نمیدانست که در این راه مقدراتش چیست عملیاتش قابل کمال تقدیر است.

در اینجا با عطف بر نامه دولت و بیان آقای نخست وزیر که گفته اند ملت ایران از حرف خسته شده راجع باصلاح دادگستری گفتند قضات یا کدام و یا شخصیتی را که تحت نفوذ نیروی از بستهای احساس دور کرده اند برای توقیف مطبوعات و توسل به حکومت نظامی میشوند در حالیکه برنامه دولت باید منحصر بایجاد امنیت و عدالت باشد و کار بدست خود مردم اداره شود چون دولت نمیتواند تاجر خوبی باشد و بطور کلی قسمت عمده دستگاه اداری و اقتصادی کشور در تکثیر خرابیها تعمد دارند نه لیاقت شرط ترقی است نه تقوی و فضیلت و اکنون هم که از دولت انتقاد میشود از لحاظ مشکلات عمومی است باید مردم را در راه استخراج منابع طبیعی کشور تشویق کرد و بشرط امنیت و عدالت مردم میتوانند با سرمایه و فعالیت خود از این منابع طبیعی استفاده کنند با این حال دولت در برنامه خود راجع با استخراج معادن فقط فلز و ذغال سنگ را ذکر کرده و از استخراج معادن نفت سخنی نگفته است در حالیکه مملکت از لحاظ نفت موقعت بین المللی دارد و چشم دیگران باین سر زمین دوخته شده است و باید این موضوع در برنامه دولت گنجانیده و بهره برداری از معادن نفت سرمایه داران داخلی و اگذار شود که راه رستگاری ملت ایران همین است و سپس آقای مسعودی با اشاره بوضع استخراج نفت در روسیه و امریکا و شرکت های کوچک بهره برداری دیگران در فروش نفت و رقابت با کمیانی های بزرگ گفتند که باید نفت را بیرون آوریم و آماده فروش شویم و بتدریج دستگاههای تصفیه خانه و لوله کشی فراهم آید گرچه دیگران راضی نمیشوند که ما در نقاط مرکزی و جنوبی ایران دست با استخراج نفت بزنیم دولت باید بوسیله متخصصینی نقاط نفت خیز کشور را معلوم کند و مرحله اکتشافی و استخراجی را در مناطق شمال سرمایه داران داخلی و اگذار نماید و چون موضوع مهم برای فروش نفت موجدات حمل و نقل است و لوله کشی از بحر خزر بفرس مستلزم مغارج هنگفتی خواهد بود برای فروش نفت شمال مشتری دیگری جز دولت شوروی نخواهیم داشت مهنه باید بتدریج موجدات استخراج و فروش و ایجاد رقابت برای استفاده کامل از معادن نفت بدست سرمایه داران داخلی فراهم گردد و بدین ترتیب اگر روی پای خود بایستیم و سیاست ملتی خود را تعقیب کنیم ملت ایران از فقر و شکست از انحطاط نجات خواهد یافت و پیشنهاد میکنم که دولت این ماده را در برنامه خود اضافه کند بصورت طرح قانونی بمجلس پیشنهاد شود که اقدام فوری برای اکتشاف منابع طبیعی ایران بخصوص نفت بوسیله دولت شروع شود و بهره برداری آنرا منحصر بشهرکتهای ایرانی و اگذار کنند و شرکتهای

حق داشته باشند پس از تصویب دولت با خریداران خارجی وارد معامله شوند.

آقای دکتر شفق در باب برنامه دولت اظهار نمودند که تمام مذاکرات مخالفین و موافقین مورد توجه هیئت دولت قرار خواهد گرفت یکی آنکه دولت باید از استفاده اشخاص بدنام و کسانی که در جامعه شهرت سوء و نادرستی دارند خود داری کند و اگر در پستهای حساس هستند برکنار شوند و موضوع صرفه جوئی از ارقام تجلی است که آقای نخست وزیر همیشه مأمور کرده اند و پیشنهاداتی هم بدولت شده و آقای نخست وزیر هم دستور اجراء داده اند ولی با کمال تأثر هنوز نتیجه دیده نشده است سپس بکارهای خوب و بد دوره گذشته اشاره کرده گفتند که یکی از کارهای خوب تأسیس فرهنگستان بود که در اصلاح لغات مستحدث نیمه غلط عربی و لغات دیگر خدائاتی انجام داد و لازم است از استعمال لغاتی که بسیار بجا و مورد وضع شده است خودداری شود و بعد بموضوع تعریف اقلیت که گفته شده است اعتراض و مخالفت است اشاره کرده گفتند که این تعریف صحیح است ولی عملاً دانسته و دیده ایم که هر وقت مصالح عالی کشور در کار است اقلیت و اکثریتی در بین نیست و سپس آقای دکتر شفق با توضیحی راجع بمطالبات ایران از متفقین که در مسکو نیز مورد بحث و گفتگو واقع شده و تأسیس اداره ثنی بنام امور متفقین که هنوز هم مورد احتیاج است در موضوع زیادی حقوق و پاداش و حق السکوت مستخدمین دولت چنین بیان نمودند که قریب شصت هزار نفر اعضاء زیادی دولت مانع جریان کارها هستند باید چاره جوئی کرد و قبلاً موجدات اصلاح این منظور را فراهم داشت و فعلاً برای دولت انجام این امر میسر نیست و ما باید نخست راه سه اقتصاد را نشان دهیم همچنین گفتند راجع بمسائل آذربایجان گفته شده است سیاست تأخیر بکار رفته در حالیکه بنظر بنده یکساعت هم تأخیر نشده و بلکه حسن استفاده شده است سیاست موقع شناسی لازم دارد و نیز راجع بطرز مسالمت آمیز که در اعلامیه ذکر شده قبلاً نوشته شده است که امر داخلی است و ما اعلام میکنیم که سیاست ما مسالمت آمیز است و در آن موقع صحیح ترین مشی همین بود و اینکه مذاکره با پیشه وری و امثال او را خلاف سیاست دانسته اند سیاست موجداتی دارد و بسا دو دشمن جانی باهم مواجه میشوند و مسائلی را مورد بحث و مطالعه قرار میدهند چنانکه قبل از جنگ چرچیل در نقطه های خود رژیم شوروی را انتقاد میکرد و همین چرچیل مقتضی دید که دولتهای انگلستان و شوروی با هم سر یک میز بنشینند و پیمانی هم به بندند چنانکه در تهران هم این عمل انجام گرفت.

دولت شوروی هم در اوایل جنگ با هتلر پیمان بسته بود و سپس راجع به تغییر دولتها گفتند که در تاریخ چهل و سه ساله مشروطیت ایران بزرگترین منشاء بلیات و آفات این کشور تغییر مدام دولتها بوده است که هشتاد و چند دولت درین مدت آمده و رفته اند و مجلس هم همیشه احساساتی بوده دولت سازی و دولت بر اندازی را شیوه خود ساخته است و در باب سیاست خارجی چنین بیان عقیده نمودند که ایران از ۳۴ هزار سال با بیطرف یک هدف سیاست خارجی معین داشته است که حوادث و وضع جغرافیائی

معین کرده و آن را تعبیر سیاست دوستانه با دول متحابه و سیاست بیطرفانه و سیاست تعادل و سیاست مستقل نموده اند که دولت و ملت ندانسته است هدف سیاسی ما چیست در حالیکه هدف سیاسی ما باید با هر دولت از دولتهای جهان سیاست متساوی شرافتمندانه باشد و سیاست تبعیض و ساختن بادولتی بر ضد دولت دیگر نداشته باشیم و من با سیاست خارجی نخست وزیر از این حیث موافقم که در نظر دارند با ضمانت خلوص حسن تفاهم برادرانه و شرافتمندانه با روسیه شوروی داشته باشیم و در پایان بیانات خود با احتیاجات مبرم کشور که همه در درجه اول و فوری است و بوسیله پول انجام میشود اشاره نموده گفتند این ملت ایران است که هنوز با کرسنگی هزاران اشخاص شرافتمند و درستکار دارد و میتوان گفت که این ملت در مسائل اخلاقی هم مصونیت مخصوصی پیدا کرده است و معتقد بودیم که باید یک شورای عالی اقتصادی تشکیل و نهضت اقتصادی ایران با کشاورزی شروع شود که قدم اول آن آبیاری است و آلبانی زندگی اجتماعی و اقتصادی ایران همین است و بعد با اشاره باصلاحات فرهنگی از دولت تقاضا نمودند با فکر عمومی اهمیت و ترتیب اثر داده شود.

آقای امامی اهری بنام مخالف بتفصیل در اطراف برنامه دولت و مسائل مذاکره شده و اینکه امور خلاف قانونی که صورت گرفته توضیحاتی داده گفتند پیشنهاد میکنم هیئتی از اشخاص درستکار تشکیل شود و با امور ۱۹ نامه اخیر رسیدگی نماید و در صورت صحت اظهارات مخالفین آمرین و عاملین و کسانی که بهر عنوان سوء استفاده کرده اند تعقیب شوند و راجع سیاست خارجی گفتند در برنامه دولت ذکر شده دوستی و احترام متقابل و جلوگیری از مداخلات خارجی در امور مملکت ولی حداکثر مداخله را خارجیا در امور داخلی نموده اند تسلیم شدن در مقابل تقاضاهای خارجی دوستی نیست ما همواره باید رعایت حقوق ملت و سیاست متقابل را با عمل در نظر بگیریم دولت و مملکتی که بخواهد زور بگوید و انتظار محبت ملت ایران را داشته باشد اشتباه کرده است دولتی که برای آزادی و مدنیت جهان جنگ کرده اند باید بدانند که ایرانی مشمندان جهان مدنیت بوده و باید تصمیم گرفت و گفت که ما هرگز زیر بار تحمیلات سیاسی نخواهیم رفت سپس بموافقت نامه ۱۲۵ فروردین ۱۳۰۵ اشاره نموده نسبت بترتیب مسالمت آمیز در مورد آذربایجان گفتند مادر داخل مملکت خودمان مجاز بودیم و این امر با جانب مربوط نبود و معتقد بودیم که دولت برخلاف قانون اساسی و قانون آذر ۱۳۲۳ در مورد شرکت نفت شمال با سفارت شوروی موافقتنامه امضاء کرده است و میگوئیم که اختیار و صلاحیت نداشته اند و از این لحاظ این قبیل اعمال برای ملت ایران ارزش ندارد و از نظر مصالح و منافع کشور دارای اهمیت نیست و در مضار این موافقتنامه آقای امامی بگذشتند هندوستان اشاره نمودند که پس ۱۵۰ سال تازه می خواهد استقلالی بدست بیاورد و سپس با اشاره بقرار داد وثوق الدوله اظهار عقیده نمودند که از لحاظ سیاست خارجی و نقش قوانین

اعتماد آقای قوام مربوط بگذشته ایشان نیست و اضافه نمودند که ایران خالی از مردان وطن پرست نیست و کسانی هستند که کشتی شکسته مملکت را بساحل نجات برسانند.

آقای آصف بنام موافقت آغاز سخن نموده با اشاره بقسمنامه در حفظ مصالح دولت و ملت ایران گفتند نخست در بارگاه احدیت و سپس در پیشگاه ملت مسئول هستیم مقصود از تشکیل مجلس نیز آن است که مسائل با مشاوره بیشتری در امور مملکت بصورت قانون در آید و دولت اجرا کند و هدف مشترک آنست که در منافع و مصالح مملکت دست های خود را مانند حلقه زنجیر بهم متصل کنیم و چون آقای نخست وزیر در مقدمه برنامه اسمی از ماجراجویان کردستان برده اند باید گفته شود کردستان که مرکز اصلی آن سنجند است با قریب پانصد هزار جمعیت بشهادت تاریخ مردان بزرگی داشته است که وظائف مبین پرستی خود را انجام دادند مانند مرحوم مستوفی العمالک و خدمات آن مرحوم که از جهتی کردستانی بود و میزبان رضی که در فتح هرات شرکت داشته و شهید شده و توضیحی از خدمات خودشان و اهالی کردستان که فائل به مرکزیت و مین پرست هستند داده گفتند که از اهالی مهاجرات یک عده بعنوان تجزیه طلبی و ماجراجوی اقداماتی خلاف مصلحت کردند و از نصایحیکه با آنها داده شد سر بیچی نمودند و بمجازات خود رسیدند ولی مأمورین دولت باید گذشته و حال را در نظر بگیرند و بگذارند که از صندوق مهاجرات بکنفر کرد بیرون بیاید و سپس بعملیات ۱۹ ماهه آقای نخست وزیر اشاره نمود گفتند قضاوت کننده در گفتار موافقین و مخالفین رأی مجلس شورای ملی است و نسبت سیاست خارجی با قرائت آن قسمت از برنامه دولت بیان داشتند که خود آقای نخست وزیر توضیح روشن و جامعی داده اند و جای بحث و تفنگ نیست در موضوع آذربایجان و نفت نیز اشاره نمودند که دولت در غیاب مجلس و موقع مهم مملکت با تدابیر سیاسی و اقتضای زمان و مکان مصلحت دیده اند مقوله نامه ثنی امضاء کنند خزائن تحت الارضی کشور باید استخراج شود ولی چگونه و بچه ترتیب باید مورد مطالعه و توجه قرار گیرد و اکنون که مجلس وجود دارد آنچه بنفع جامعه باشد مورد قبول خواهد بود و ما دولت را تا هر موقع که کارهای خوبی برای مملکت انجام دهد نگاه میداریم و اگر دولت در عمل ثابت کند که منافع مملکت را در نظر گرفته مورد حمایت نمایندگان خواهد بود، راجع بحزب توده نیز توضیح دادند که هنگام زمامداری آقای قوام وجود داشت و در تمام شهرستانها فعالیت میکرد و در کت لیدرهای آنها در دولت حسن سیاست بوده است در خانه راجع بکوشش در اقتصادیات و تعیین سرنوشت ملت در مقابل صادرات قلیل و واردات کثیر دولت را متوجه ساختند و اصلاحات کردستان را تأکید نموده گفتند باید عملی انجام داد که ملت حسن ظنش به زیاد شود.

در بنموقع نسیاسات بعد از ظهر مجلس برای تنفس تعطیل شد و بعد ختم مجلس اعلام جلسه آینده بروز پنجشنبه نهم مهر موقوف گردید و مجدداً نیم ساعت بظهر روز پنجشنبه نهم مهر مجلس بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید.

آقای عباس اسکندری نخست راجع بحکومت نظامی که در ۱۹ ماهه حکومت آقای قوام برقرار بوده توضیح دادند که قانون آن در مجلس دوم گذشته و حتی در ایام فترت هم مورد استفاده دولت های گذشته نبود ولی در تهران حکومت غیر قانونی نظامی پس از قتل میرزاده عشقی و تصدیه نفر از روزنامه نگاران در مجلس چهارم رئیس دولت باشد و عنوانش این بود که قونسل امریکا کشته شده است در حالیکه از طرف مردم ایران نسبت به قونسل امریکا عملی نشده بود اگر آقای قوام از حکومت نظامی استفاده کرده سابقه این بوده است و من شخصاً با ابقاء آن مخالفم سپس قسمت دوم مذاکرات نمایندگان در مورد سوء استفاده از اتومبیل های دولتی گفتند وقتی دنیا با هواپیمای بی خلبان کار میکند با شتر نمیشود رفت نهایت آنکه نباید از وسائط نقلیه سوء استفاده کنند و بعد مذاکرات آقای امامی اهری اشاره نمود گفتند هیچوقت سابقه ندارد که از قشون فتاح حساب بگیرند مقتضیات زمان آنچه ایجاب میکند باید کرد و نیز البته دولتی میخواهد که بتواند این مسائل را مورد توجه قرار دهد و بعد بیرنامه دولت پرداخته گفتند که از این نوع برنامه ها تا اکنون بیش از صد و پنجاه برنامه داده شده است و با این همه برنامه ها بیوسته عقب رفتیم در حالیکه پس از ۴۲ سال باید یکی از بهترین ممالک میهن بفریاد و امور صنعت و بوسط امنیت و عدالت باشیم و در فصل اول برنامه راجع سیاست خارجی گفتند که ما در دهلیز آسیا واقع شده ایم و از سال ۱۷۴۷ و ۱۷۵۴ از شمال و جنوب بین دو همسایه قرار گرفتیم و دولتهای ما دچار زحمت بوده اند و در برنامه ها نوشته میشود سیاست موازنه و دوستی با دول همجوار مخصوصاً این دو همسایه و صلاح این کشور است هم سیاست موازنه بوده است که با وسایل جدید بسط امنیت بهمین و در سیاست خارجی وسیله بدست دیگران داده نشود و با اشاره بمراسله یکی از شیوخ بحرین اضافه نمودند که باید برای وحدت کامل ایران قوای دولتی در بحرین مستقر شود و نیز خلیج فارس کلید دار آسیاست و باید نمایندگان مقتدر دولت در تمام منطقه خلیج فارس وسیله سعادت ما را حفظ کنند و لازم است در برنامه دولت راجع بحیرین و کلیه جزایر خلیج فارس يك اصل مستقل قائل شوند و سپس بر قیادت دولتی انگلیس و روسیه تزاری و قرارداد ۱۹۰۱ و ۱۹۲۱ و انتقال امتیاز نفت از کمیانی هلندی بکمیانی انگلیسی و تقاضای انگلستان از دولت روس برای موافقت راجع به آسیا و فلات ایران و ملاقات ادوارد هفتم و نیکلای دوم در کنار بحر بالیک و عقد قرارداد ۱۹۰۷ و اینکه دولتهای گذشته بیوسته جواب رد باین قرارداد دادند اشاره نموده گفتند که دولت شوروی دیون و امتیازات دولت سابق را صرف نظر کرده و ملت ایران نیز درین یش آمدمنون است و موردی ندارد که رویه دولت قدیم را تجدید کند و پس از آن این قرارداد ها که بر پایه قرار داد ترکمان جای بود دیگر چنین قرار داد هائی با هیچکس نداشته و نمیتوانستیم داشته باشیم آقای اسکندری سپس بخانه جنگ ۱۹۱۸ و نطق لویه جرج که گفته بود فتح ما مدیون نفت ایران

است و تصمیم دولت انگلیس بتمدید ۹۹ ساله نفت و تحویل قرارداد ۱۹۱۹ و تشکیل کنفرانسی در منجیل برای تشکیل دولتی جهت تمدید نفت و سد باجهای شمالی اشاره نموده گفتند در ۱۹۳۳ حکومتی که در ایران بوجود آمد قرارداد نفت را منقضی کرد و منصفه امتیاز را معین نمود و معتقد بودند که دولت آقای قوام باید در برنامه قید میکردند که تمدید قرارداد نفت جنوب مطابق میل ملت ایران نبود زیرا دو ضرر از این قرارداد میریم یکی ۱۶۰ میلیون لیره در ۳۳ سال و یکی حق هواییائی که در این قرارداد قید شده و سپس با اشاره بشورای ملل و وضع فعلی اندونزیها بدست هلندیها و مشکلات دولت مصر که باید با انگلستان حل کنند گفتند ملت ایران باید خود ضامن و حافظ استقلال طبیعی و سیاسی و اقتصادی کشور باشد در دنیا اثبات زندگی میکنند و بعد راجع بمواد قرارداد نسبت بقیمت طلا و میزان بهره دولت و انتقال اراضی و اموال مؤسسات شرکت نفت درده ساله آخر امتیاز و ماده پنج مربوط به هواییائی تذکراتی بدولت دادند و در خاتمه بیانات خود راجع بمعرفی وزراء دولت نسبت با آقای محمود جم گفتند که یکی از یازده نفر عضو کمیته آهن هستند کدر این مملکت کودتا کردند و وزیر خارجه و مالیه کابینه کودتا بودند و اضافه نمودند که بدستور ایشان گنبد آستان رضوی را بمسلسل بستند اعلامیه نشر شد در آن نیز قرائت نمودند همچنین گفتند کدر ۲۶ شعبان هنگام نخست وزیری آقای جم مدرس مبارز معروف و نایب رئیس مجلس را مأمورین شهربانی برتشریر بردند و خفه کردند و اگر وزراء مسئول نیستند مسئولیت این جنایم بعهد کبست سپس آقای وزیر درباری را محاکمه نمودند گفتند که چند سال مستخدم رسمی سفارت شوروی بودند و اظهار عقیده نمودند که هر کس در سفارتخانه های خارج عضویت داشته باشد هیچ مقامی نمیتواند برسد همچنین آقای متین دفتری مترجم شارژ دافر آلمان بودند آمدند معارن و بعد کور و بعد هم نخست وزیر شدند و بالاخره اعتراضات خود را خلاصه کرده چنین بیان نتیجه نمودند که در برنامه این دولت یاهر دولتی دیگر اضافه شود استقرار پاسگاه بحرین مثل سایر بلاد ایران و تغییر وضع فوری در خلیج فارس با هر مقدار اعتبار که بخواهند و نیز اقدام فوری در انقضاء قرارداد نفت جنوب که بعد از ۱۶۶۰ مسلماً ملغی باشد و در این مدت در اجرای قرار داد مراقبت و در مواد ۱۰۰ و ۲۰ قرارداد اقدام شود نسبت با آقای جم و وزیر جنگ معتقد بودند که بدیوان کشور تسلیم شوند و از آقای وزیر هم خواهش نمودند که از دولت کناره گیری کنند و اضافه نمودند کدر چنین موقع خوب وسخت دولتی باید که صدر صد مورد اعتماد باشد و نیز طرح قانونی بمجلس تقدیم شود سابقه داران خدمت سفارتخانه ها بکارهای رسمی دولتی و وکالت نرسند و تا کید نمودند که تمام جمعیت مملکت باید در مقابل هر نوع سیاسی بایستند و بپایند و استقلال مملکت را حفظ کنند

آقای وزیر در پاسخ اظهارات آقای عباس اسکندری گفتند بیش از سه هفته است که برنامه مطرح است و امروز باین نتیجه رسیدیم که بنده و آقای جم باید از عضویت دولت مرخص شویم و بسهم خود

عرض میکنم ، نه بزرق آمدهام تا بلامت بروم. خبر از دشمن و اندیشه دشنام نیست و آقای جم هم در خدمات مملکتی همین نظر بلد دارند و سپس تصریح نمودند که بیش از هشت سال منشی رسمی موجب بکیر سفارت شوروی در ایران بوده و بر بسیاری از اسرار واقف هستند و از کسانی نبوده اند که به پنهانی در شب تاریک بملاقات بروند و اگر روزی محکمه می که فرمودند تشکیل شود و آقای جم و بنده و آقای اسکندری را پای آن میز بیاورند معلوم میشود کدام يك خدمت کرده ایم و بعد گفتند دلایل مخالفت ایشان بر روی خدمات اخیر بنده است در وزارت دارائی که در خدمت مملکت با عملیاتی نمیتوانستیم موافقت کنیم و نیز همچنان که اگر آقایان مشیرالدوله و مؤتمن الملک و بهاء الملک روزی تشخیص سیاستشان این بود که با آقای تقی زاده همکاری کنند و بنظر آقای اسکندری تشخیصشان درست نبوده است بنده هم از لحاظ سیاسی جزو همان دسته هستم بعلاوه باید دید تقی زاده که سه سال وزیر دارائی بوده اکنون چه دارد و اضافه نمودند که بالاتر از دیوان کشور مجلس شورای ملی است و همان آقای مشیرالدوله آقای جم را به مجلس معرفی کردند طبق مقررات مجلس هائی انتخاب شده قوانینی وضع و اقداماتی شده و وزراء در مقابل مجلس مسئول بودند و در باره مجلس که ایرادی نیست به آرائی که باشخاص داده شده چه ایرادی است و نیز راجع بکابینه و لایحه های مختلفه که در وقت شرط و قصوری از طرف دولتها نبوده در قسمت شرط طلای امتیاز نفت هم وزارت دارائی متوجه بوده و اقدام کرده و نتیجه گرفته است راجع باراضی و اشیاء منقول هم اگر لازم باشد پس از رسیدن و تصویب هیئت وزراء اقدام میکنند.

آقای جم راجع باظهارات آقای اسکندری توضیحاتی داده گفتند که در موقع کودتا خزانه دار مملکت بودم و هیچ اغلاخ و دخلی در کودتا نداشته اند و در باب قتل مدرس بهترین شاهد پرونده های داد ستری است که مسئولین عمل معرفی شده اند و راجع به بیابازمان گنبد حضرت رضا علیه السلام کسانی با نظامی هاطرف شدند و نظامی ها هم از خود دفاع کردند و بنده مربوط نبود و راجع به عقاید من تمام اهالی مشهد شاهد هستند و در مدت متعادی خدماتم یکبار هم مورد اعتراض واقع نشدهام مگر حالاً توسط آقای عباس میرزای نمره ۱۶

آقای دهقان نیز راجع بحسن انتخاب وزراء از طرف آقای نخست وزیر و موضوع ابرای شهرداری در پاسخ اظهارات آقای اسکندری توضیحاتی دادند و آقایان بنده خسرو هدایت و صادقی پیشنهاد کفایت مذاکرات نمودند و آقای صادقی گفتند که دوام و نیم است مجلس باز شده و سه هفته است برنامه دولت مطرح میباشد و محض آن که از طرف افراد اقلیت اعتراض نشود اکثریت موافقت کرده که هر کس مطلبی دارد بگوید و در ظرف این چند روز هر چه گفته شد چه از موافقین و چه از مخالفین همه بقدر مملکت بود و چون ادامه مذاکرات دولت و مجلس را ببوده معطل می کند باید امروز رای برنامه دولت گرفته و رای اعتماد داده شود .

عرض میکنم ، نه بزرق آمدهام تا بلامت بروم. خبر از دشمن و اندیشه دشنام نیست و آقای جم هم در خدمات مملکتی همین نظر بلد دارند و سپس تصریح نمودند که بیش از هشت سال منشی رسمی موجب بکیر سفارت شوروی در ایران بوده و بر بسیاری از اسرار واقف هستند و از کسانی نبوده اند که به پنهانی در شب تاریک بملاقات بروند و اگر روزی محکمه می که فرمودند تشکیل شود و آقای جم و بنده و آقای اسکندری را پای آن میز بیاورند معلوم میشود کدام يك خدمت کرده ایم و بعد گفتند دلایل مخالفت ایشان بر روی خدمات اخیر بنده است در وزارت دارائی که در خدمت مملکت با عملیاتی نمیتوانستیم موافقت کنیم و نیز همچنان که اگر آقایان مشیرالدوله و مؤتمن الملک و بهاء الملک روزی تشخیص سیاستشان این بود که با آقای تقی زاده همکاری کنند و بنظر آقای اسکندری تشخیصشان درست نبوده است بنده هم از لحاظ سیاسی جزو همان دسته هستم بعلاوه باید دید تقی زاده که سه سال وزیر دارائی بوده اکنون چه دارد و اضافه نمودند که بالاتر از دیوان کشور مجلس شورای ملی است و همان آقای مشیرالدوله آقای جم را به مجلس معرفی کردند طبق مقررات مجلس هائی انتخاب شده قوانینی وضع و اقداماتی شده و وزراء در مقابل مجلس مسئول بودند و در باره مجلس که ایرادی نیست به آرائی که باشخاص داده شده چه ایرادی است و نیز راجع بکابینه و لایحه های مختلفه که در وقت شرط و قصوری از طرف دولتها نبوده در قسمت شرط طلای امتیاز نفت هم وزارت دارائی متوجه بوده و اقدام کرده و نتیجه گرفته است راجع باراضی و اشیاء منقول هم اگر لازم باشد پس از رسیدن و تصویب هیئت وزراء اقدام میکنند.

آقای جم راجع باظهارات آقای اسکندری توضیحاتی داده گفتند که در موقع کودتا خزانه دار مملکت بودم و هیچ اغلاخ و دخلی در کودتا نداشته اند و در باب قتل مدرس بهترین شاهد پرونده های داد ستری است که مسئولین عمل معرفی شده اند و راجع به بیابازمان گنبد حضرت رضا علیه السلام کسانی با نظامی هاطرف شدند و نظامی ها هم از خود دفاع کردند و بنده مربوط نبود و راجع به عقاید من تمام اهالی مشهد شاهد هستند و در مدت متعادی خدماتم یکبار هم مورد اعتراض واقع نشدهام مگر حالاً توسط آقای عباس میرزای نمره ۱۶

آقای دهقان نیز راجع بحسن انتخاب وزراء از طرف آقای نخست وزیر و موضوع ابرای شهرداری در پاسخ اظهارات آقای اسکندری توضیحاتی دادند و آقایان بنده خسرو هدایت و صادقی پیشنهاد کفایت مذاکرات نمودند و آقای صادقی گفتند که دوام و نیم است مجلس باز شده و سه هفته است برنامه دولت مطرح میباشد و محض آن که از طرف افراد اقلیت اعتراض نشود اکثریت موافقت کرده که هر کس مطلبی دارد بگوید و در ظرف این چند روز هر چه گفته شد چه از موافقین و چه از مخالفین همه بقدر مملکت بود و چون ادامه مذاکرات دولت و مجلس را ببوده معطل می کند باید امروز رای برنامه دولت گرفته و رای اعتماد داده شود .

بودم و شرکت در کمیته آهن نداشتم بلکه حکومت کودتا من را توقیف کرد (محمد علی مسعودی - صبح است) شریعت زاده - مربوط بماده ۱۰۹ نیست (تکذیب حرف بنده بود آقا حضور می - فرمائید مربوط بماده ۱۰۹ نیست؟

دهقان - کسی الزام ندارد که حرفهای شما را تصدیق کند .

عباس اسکندری - اگر کسی حرف بنده را تکذیب کرد من اخطار میکنم ...

دهقان - اگر تکذیب بشود ، بتوانید اخطار کنید .

رئیس - در آنچه که بشما نسبت داده شده میتوانید صحبت کنید .

عباس اسکندری - به بنده گفتند دروغ میگوئی بنده میخواهم بگویم راست میگویم ، وقتی کابینه کودتا در تاریخ ۱۱ حوت تشکیل شد آقای محمود جم مدیر الملک بسمت وزیر امور خارجه معرفی شدند (ایشان فرمودند من را توقیف کردند و در کودتا شرکت نداشتم) بعداً هم این کابینه ترمیم شد باین صورت که آقای نبوی بمنزله الهوله از تقی زاده آمدند و وزیر خارجه شدند و آقای میرزا حسین خان فیض که وزیر مالیه بودند کمیسر نفت جنوب شدند و ایشان وزیر مالیه شدند پس هردوی اینها درست است بنده خلاف عرض نکردم بعداً ایشان فرمودند که در قضیه آستان رضوی شرکت نداشتم (همه نمایندگان) (زنک رئیس) و نظامیان و مأمورین در محل اینکار را کردند .

رئیس - آقا آنچه که ایشان بشخص خودتان گفتند میتوانید جواب بدهید .

عباس اسکندری - ایشان مرا تکذیب کردند ، گفتند دروغ میگوئی (زنک رئیس) بسیار خوب بنده صحبتی نمیکند همین يك کلمه است ، بنده اینجا راجع بشخص ایشان که قصد و غرضی نداشتم ، بنده نگفتم که ایشان از تهران حرکت کردند و رفتند در آستانه رضوی و آنجا اینکار را کردند من گفتم ایشان وزیر کشور بودند و مسئول هستند گفتم حالاً که هیئت دولت آمده است در مجلس و میخواهد رای اعتماد بگیرد اگر وزراء مسئول نیستند پس خوب است همان اشخاصیکه آن کار هارا میکنند ما بهم آنها رای اعتماد بدهیم و آنها را مسئول قرار بدهیم (زنک رئیس)

رئیس - شما دارید بیانات آنروز خودتان را تکرار میکنید این ماده قرائت میشود که شما بدانید چه حقی دارید ، آنوقت از حقتان استفاده کنید . بنده نمیخواهم این حق از نمایندگان سلب بشود و میل دارم همه از حقتان استفاده نکنند ، آقای فولادوند ماده را قرائت کنید .

(ماده ۱۰۹ توسط آقای فولادوند شرح زیر قرائت شد .)

ماده ۱۰۹ - اگر در ضمن مباحثات و نطق افتراء و تهمت یکی از نمایندگان زده شود با عتبه و اظهار او برخلاف واقع جلوه داده شود (عباس اسکندری - احسنت درست است ، بنده خلاف عرض نکردم) و نماینده مذکور برای تبرئه و رفع اشتباه اجاز نطق بخواهد بدون رعایت نوبت اجازه داده خواهد شد .

راه نشانان بدهم قلب بنده بین ضلع پنجم و ششم است ، درست نشان کنید که بولنتان هدر نرود بزنید ولی تا هستم میگویم و ملت ایران هم با من مصداست پس این صحبت ها و تهمت ها بی فایده است بکند فقه هم این جا گفته شد ر مجلس هم دقت و رسیدگی کرد باز هم میگویم پرونده ها موجود است ، در شهربانی هم هست ، در وزارت جنگ هم هست بروید بیاورید رئیس مجلس بخواهد تا بداند کی این کار را میکند ولی ده دهم دیگر ، صد دهم دیگر هم اگر بگویند و اهانت کنند من برای این جهاد مقدس که برای کشور ایران لازم میدانم ترك نخواهم نمود ، رو به من چنین است قفا خوریم و ملامت کشیم و خوش باشیم ، که در طریقت ماکفری است رنجبین .

من از این حرفها از میدان درنبروم و حقیقت راهم روقمی کلان بشود دیگر بگویم (بکنفر از نمایندگان - گریه نکنید) شما باید گریه کنید که فکر نمیکند چه بدبختی در این مملکت ایجاد میکنند اما جناب آقای وزیر (زنک رئیس) اجازه فرمائید من هیچوقت بی احترامی نمیکند من گفتم جناب آقای وزیر مگر من بی احترامی کردم؟

رئیس - ایشان که حرفی نزدند .

عباس اسکندری - الان عرض میکنم ؟ چرا ایشان تشریف آوردند و بیانی اینجا فرمودند اولاً من اعتراض شخصی با ایشان نکردم يك اصلی را گفتم که بنده این عقیده دارم ، این اصل را مجلس با دولت با قبول میکند یا قبول نمیکند اگر قبول نکرد این عقیده میماند برای خود بنده من این عقیده را که اظهار کردم مخالفت باشخص ایشان نبود من معتقد هستم کسانی که در سفارتخانه های خارجی مستخدم بوده اند برای آنها کار زیاد است رئیس بانک ملی بشنوند ، رئیس بانک صنعتی بشنوند و چند هزار تومان هم در ماه حقوق بگیرند ولی در کار های سیاسی کشور بشرع من و فتوای من صحیح نیست مداخله کنند میخواهد مجلس قبول میکند میخواهد دولت قبول میکند نمیخواهد قبول نمیکند ، من اعتراض شخصی نکردم ، اما ایشان فرمودند از قول استاد بزرگ نه بزرق آمدهام تا بلامت بروم ، ولی البته اطلاع دارن این شعرا وقتی استاد فرستادیم شیخ علیه الرحمه شیخ بزرگوار زیر همان بیت نوشته بود که «توبزرق آمدهای در بکنایت نروی ، آنچه در یرده بد از یرده برون میریزد» و بعد هم این يك اعلام جرمی است که تقدیم مقام ریاست مجلس میکنم که طبق مقررات اقدام شود

آصف - این که ۹۰۹ شد عوض ۱۰۹

رئیس - آقای وزیر دارائی

هژور (وزیر دارائی) - بنده تصدیق زیادی ندارم دو کلمه عرض داشتم هر روز صبح که از منزل بیرون میآیم بر حسب امریکه از بزرگان دارم يك آیه قران میخوانم ، خدا به پیغمبری که در باره اش گفته لولاک لما خلقت الافلاک بوسیله جبرئیل امر داد گفت ای پیغمبر ، قل اعوذ برب الناس ملك الناس اله الناس من شر الوسواس الخناس الذی یوسوس فی صدور الناس من الجنه و الناس (بعضی از نمایندگان - بارک الله - احسنت) عرض دیگری هم ندارم يك کلمه استماع دارم و آن اینست ، آقای عباس اسکندری گفتند يك نظر دارم و او اینست که بنده با آن سوابقی که گفتند حق ندارم وزیر بشوم امروز بنا هست

راه نشانان بدهم قلب بنده بین ضلع پنجم و ششم است ، درست نشان کنید که بولنتان هدر نرود بزنید ولی تا هستم میگویم و ملت ایران هم با من مصداست پس این صحبت ها و تهمت ها بی فایده است بکند فقه هم این جا گفته شد ر مجلس هم دقت و رسیدگی کرد باز هم میگویم پرونده ها موجود است ، در شهربانی هم هست ، در وزارت جنگ هم هست بروید بیاورید رئیس مجلس بخواهد تا بداند کی این کار را میکند ولی ده دهم دیگر ، صد دهم دیگر هم اگر بگویند و اهانت کنند من برای این جهاد مقدس که برای کشور ایران لازم میدانم ترك نخواهم نمود ، رو به من چنین است قفا خوریم و ملامت کشیم و خوش باشیم ، که در طریقت ماکفری است رنجبین .

من از این حرفها از میدان درنبروم و حقیقت راهم روقمی کلان بشود دیگر بگویم (بکنفر از نمایندگان - گریه نکنید) شما باید گریه کنید که فکر نمیکند چه بدبختی در این مملکت ایجاد میکنند اما جناب آقای وزیر (زنک رئیس) اجازه فرمائید من هیچوقت بی احترامی نمیکند من گفتم جناب آقای وزیر مگر من بی احترامی کردم؟

رئیس - ایشان که حرفی نزدند .

عباس اسکندری - الان عرض میکنم ؟ چرا ایشان تشریف آوردند و بیانی اینجا فرمودند اولاً من اعتراض شخصی با ایشان نکردم يك اصلی را گفتم که بنده این عقیده دارم ، این اصل را مجلس با دولت با قبول میکند یا قبول نمیکند اگر قبول نکرد این عقیده میماند برای خود بنده من این عقیده را که اظهار کردم مخالفت باشخص ایشان نبود من معتقد هستم کسانی که در سفارتخانه های خارجی مستخدم بوده اند برای آنها کار زیاد است رئیس بانک ملی بشنوند ، رئیس بانک صنعتی بشنوند و چند هزار تومان هم در ماه حقوق بگیرند ولی در کار های سیاسی کشور بشرع من و فتوای من صحیح نیست مداخله کنند میخواهد مجلس قبول میکند میخواهد دولت قبول میکند نمیخواهد قبول نمیکند ، من اعتراض شخصی نکردم ، اما ایشان فرمودند از قول استاد بزرگ نه بزرق آمدهام تا بلامت بروم ، ولی البته اطلاع دارن این شعرا وقتی استاد فرستادیم شیخ علیه الرحمه شیخ بزرگوار زیر همان بیت نوشته بود که «توبزرق آمدهای در بکنایت نروی ، آنچه در یرده بد از یرده برون میریزد» و بعد هم این يك اعلام جرمی است که تقدیم مقام ریاست مجلس میکنم که طبق مقررات اقدام شود

آصف - این که ۹۰۹ شد عوض ۱۰۹

رئیس - آقای وزیر دارائی

هژور (وزیر دارائی) - بنده تصدیق زیادی ندارم دو کلمه عرض داشتم هر روز صبح که از منزل بیرون میآیم بر حسب امریکه از بزرگان دارم يك آیه قران میخوانم ، خدا به پیغمبری که در باره اش گفته لولاک لما خلقت الافلاک بوسیله جبرئیل امر داد گفت ای پیغمبر ، قل اعوذ برب الناس ملك الناس اله الناس من شر الوسواس الخناس الذی یوسوس فی صدور الناس من الجنه و الناس (بعضی از نمایندگان - بارک الله - احسنت) عرض دیگری هم ندارم يك کلمه استماع دارم و آن اینست ، آقای عباس اسکندری گفتند يك نظر دارم و او اینست که بنده با آن سوابقی که گفتند حق ندارم وزیر بشوم امروز بنا هست

که مجلس شورای ملی برنامه آقای قوام السلطنه را...

قبادیان - مردم بشما اعتماد اطمینان دارند

(صحیح است)

رئیس - آقای نخست وزیر

نخست وزیر - قریب سه هفته است که برنامه...

دولت به مجلس شورای ملی تقدیم شده و آقایان...

نمایندگان در این مدت به مباحثه در اطراف برنامه...

پرداخته و آنچه بنظرشان میرسیده است متذکر...

شده اند این بیانات و مباحثات مفصل را چه بعنوان...

انتقاد از برنامه دولت، و چه بعنوان تدریس حقوق...

بین المللی و غیره دولت استماع نموده و رؤس مسائل...

را یاد داشت کرده است اگر وضع مملکت مقتضی...

بود یعنی رفاه و آسایش مردم کاملاً تأمین شده بود...

و هیچ بحران داخلی و خارجی در بین نداشتیم...

اینجانب خیلی شایق بودم که مباحثات مزبور دوام...

یابد چنانکه در این مدت هم شخصاً مصر بودم و...

تقاضا کردم که فرصت کافی بانتقاد کنندگان بدهند...

تا هر چه دارند بگویند و اگر راه عملی تری در...

نظر گرفته اند که از آن راه بتوان زودتر وسهلت...

بمقصد ملی خود برسیم ارائه دهند زیرا فرض از...

بحث در برنامه تصور میروند انتقاد بمنظور اصلاح...

وتوام باچاره جوئی باشد و فلسفه آن این است که...

اگر دولت ضمن برنامه خود از تذکر اصول مهمی...

غفلت کرده بانکات برجسته ای را فراموش نموده است...

آقایان نمایندگانی که فرصت بیشتری هم در تحقیق و...

انتقاد دارند تذکر دهند و راههایی که برای اصلاح...

امور اندیشیده اند بیان کنند تا از این تبادل افکار و...

انتقادات نتیجه ای بفرع کشور گرفته و گرهی از کارها...

کشوده شود و باری از دوش مردم مملکت برداشته...

شود. متأسفم از اینکه باید بگویم انتقاداتیکه...

حاوی این شروط باشد و هدف اصلاح و چاره جوئی...

داشته باشد در این مدت کمتر شنیده شد غالباً انتقادات...

جنبه تعرض شخصی و حمله بدولت داشت و این از...

مقام نمایندگی آقایان بعید است که نیت شخصی را...

بامسائل مملکتی مخلوط کنند باآنکه بعضی از...

آقایان نمایندگان محترم و آقایان وزیران بایرادات...

و اعتراضات آقایان پاسخ مقتضی دادند ولی برای...

رفع هر گونه سوء تفاهم و اینکه تصور نشود دولت...

متوجه پارامی نکات نیست لازم میدانم خیلی باختصار...

توضیحاتی باستحضار مجلس شورای ملی برسانم.

بعضی از آقایان معتزضین محترم اشاره بقانونی...

نبودن حکومت نظامی کرده و آن را از تأسیسات...

اینجانب در ۱۹ ماه زمامداری خود دانسته اند یک...

چنین ایرادی نشانه سوء تفاهم و عدم اطلاع است...

زیرا آقایان نمایندگان محترم مستحضرنده حکومت...

نظامی از شهر یور ۳۲۰ در ایران برقرار شد و قوانین...

مربوطه آن در مجلس های سیزدهم و چهاردهم نیز...

در این مدت دولت طبق قانون حکومت نظامی...

یکی از آقایان مدعی شد که بعضی از مواد قانون...

اساسی نقض شده است بهیچوجه چنین نسبتی وارد...

نیست و حقیقت ندارد دولت کاملاً رعایت قانون اساسی...

و سایر قوانین موضوعه را کرده و مخصوصاً قانون...

اساسی که خونبهای قربانیهای بی شماری است که...

ملت ایران در راه آزادی داده مورد احترام و...

علاقه ملت ایران و مخصوصاً دولت اینجانب میباشد...

بعضی از آقایان اشاره به اقدامات و عملیات نوزده...

ماهی گذشته دوره زمامداری این جانب نمودند لازم...

است تذکر داده شود همانطور که در مقدمه برنامه...

به اطلاع مجلس شورای ملی رساندم گزارش عملیات...

این مدت را پس از تعیین تکلیف دولت بمجلس...

شورای ملی تقدیم خواهم کرد و در آن موقع آقایان...

با اطلاعات بیشتر و دقت زیادتری قادر بقضاوت در...

آن اعمال خواهند بود. راجع بلزوم اصلاح دادگستری...

بعضی از آقایان اشاراتی فرمودند که کاملاً مورد...

تجاوزات سرکن مشروطیت بمطبوعات جلوگیری...

کرد همانطور هم باید از تجاوز مطبوعات نسبت...

بتأسیسات مشروطیت ایران و مجلس و دولت مخالفت...

بعل آورد اگر حدود اختیار و وظائف قوای چهارگانه...

معلوم و مشخص نباشد و این قوا نسبت بیکدیگر...

تجاوز و تعدی کنند نظام جامعه مختل میشود و آثار...

و هرج و مرج پیش میآید. آقایان بعضی از اوراق...

جرا را ملاحظه فرموده اند که چیزی جز اهانت و...

ناسزا و هتاک زیاد از حد ندارد و مسلماً دولت و...

موانع ارزانی قیمتها چندان کار آسانی نباشد و...

ارتباط وبستگی باثروت عمومی مملکت و میزان تولید...

و مصرف وقوه خرید پول و غیره و غیره دارد میتوانم...

به آقایان نمایندگان محترم اطمینان بدهم که دولت...

مدتی است مشغول مطالعه در این امر بوده و...

نقشه هایی نیز طرح شده که برای اجرای...

آن باید اجازه مجلس شورای ملی تحصیل گردد و...

امیدواری کامل داریم با اجرای این نقشه ها قیمت...

ها تنزل کند و زندگی بکام طبقات زحمتکش و فقیر...

دائمی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی همت و مقاومت...

ملت ایران آن حوادث بر طرف شده و شیخ شوم...

تجزیه و اضلال مجروح و نابود گردیده و دیگر خطاری...

فراریان روز های تیره ۱۳۲۴ را تهدید نمیکند...

موشکافی و خرده گیری و اتهام و افترا بخیلی آسان...

است. امروز هر کس میتواند انتقاد کند و منکر تمام...

خدمات و فداکاریها بشود ولی آیا تاریخ هم این...

جانانها را فراموش خواهد کرد؟ مجال است این...

اتفاقات و حقایق که هنوز در پشت پرده مکتوم است...

در صفحات تاریخ منعکس نگردد و بعد از این...

نسب آئینه کشور خالی از هر گونه حب و بغض در...

اعمال گذشتگان خود قضاوت نکند. مرا شریک...

جرائم پیشه روی خوانندند افسوس که مصالح مملکت...

اجازه نمیدهد دادگاهی تشکیل شود تا همه ما در...

پشت میز های آن دادگاه حاضر شویم و آن وقت...

معلوم شود چه کسانی محکوم و مجرم خواهند بود...

یکی از آقایان تذکر داد که این جانب در امور...

مهم کشور با کسی مشورت نکردم، البته با ایشان...

و کسان دیگری که آن روز برای شور و مشورت...

صلاحیت نداشتند من مشورت نکردم، ولی باصرار...

این جانب تمام امور مهمیکه طی یکسال و چند ماه...

اخیر اتفاق افتاد در حضور اعلیحضرت همایون شاهنشاهی...

با مرحوم مؤتمن الملک مشورت میکردم و کایه اقدامات...

پیش از اجرا بتصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاهی...

و بنظر مرحوم پیرنیا میرسید. این جانب خود را موظف...

میدانم از زحماتی که مرحوم مؤتمن الملک در مدت...

یکسال و چند ماه اخیر برای کمک بنبجات مملکت...

متحمل شده اند قدر دانی کنم و برای روح آن مرحوم...

طلب مغفرت و آمرزش نمایم (صحیح است).

آنچه راجع بسفر اینجانب بسکوتند کر داده...

شد از توضیح در اطراف آن در جلسه علنی معذورم...

و اگر آقایان نمایندگانی علاقمند بدانستن آن هستند...

بهدا جلسه سری تشکیل شود تا اطلاعات لازم را...

بآقایان بدهم.

راجع باسترداد شکایت ایران از شورای امنیت...

که یکی از نمایندگان اشاره کردند در جلسه علنی...

از دادن توضیحات معذورم و اجمالاً میگویم اینطور...

که تصور کرده اند نیست و چون این مسائل که...

مربوط بدوره گذشته زمامداری من است و گزارشات...

آن بمجلس تقدیم خواهد شد هنگام طرح مسائل این...

مطالب نیز تودیع داده خواهد شد.

مطلبیکه بعضی آقایان بآن اشاره کردند و...

گفتند چرا رویه مسالمت آمیز با دمکرات های...

آذربایجان اتخاذ کرده بودم نکات و ملاحظاتی است که...

افشای آن فعلاً بصلاحت کشور نیست من اطمینان...

دارم وقتی آقایان نمایندگانی بعقاید امور واقف...

شوند اگر چه خدای ناکرده از کینه و غرض دلشان...

آکنده باشد معذرت از تحسین و تمجید نسبت بسکسانی...

که در این مدت بدون در نظر گرفتن عظمت مخاطرات...

فداکاری کرده اند خودداری نخواهند کرد.

یکی از مسائلی که در مجلس بآن اشاره شد...

موضوع مقابله نامه نقطه میباشد که گزارش آن بهدا...

بمجلس شورای ملی تقدیم خواهد شد و در موقع...

خود آقایان نمایندگانی از جریان امور مربوط به...

این موضوع واقف خواهند گشت.

بر حسب تجارب متعددی که در خدمات اجتماعی...

و رسمی داشته ام میخواهم بکسانیکه با نیروی جوان...

و قوی وارد میدان سیاست میشوند توصیه کنم که در مسائل سیاسی عجله در قضاوت نکنند افترا و بهتان نسبت بکسانی که خدمتگذار مملکت میباشند شاید موجب شیمانی و ندامت گردد و بسا اتفاق می افتد که انسان در نظریات خود دچار اشتباه میگردد بنابراین چرا باید در قضاوت عجله کرد تا بعد از روشن شدن حقایق مجبور بشویم دست تجسس بدانان بگزیم مرد سیاسی اگر گفتار و کردارش باغراض آورده باشد ارزش و مقامی نخواهد داشت بسفاه و مغایزه هم تا حدی قادر به مستور ماندن حقایق خواهد بود ولی بالاخره آفتاب از زیر ابر بیرون بیاید و مرد مغرض شرمند و روسپاه میگردد.

و اینکه برسبیل اختصار در باب رئوس مسائل مورد اعتراض آقایان تذکر داده بنظر اینجانب برای روشن شدن افکار کافست و تصور میکنم آقایان نمایندگان راضی نباشند بیش از این دولت بلامتکلیف بماند و اوقات گرانبهای مملکت صرف مباحثات و مشاجرات شود.

بعد از این فرصت بسیار خواهم داشت که این قبیل مباحثات را دنبال کنیم و از اطلاعات و معلومات یکدیگر برخوردار شویم. نظر بسبب اولیتی که نسبت بسرنوشت مملکت بعهده گرفته ایم و نظر بمقتضیات و مصالح عمومی مملکت بیش از این اتلاف وقت را جایز نمیدانم و بهمین جهت از مجلس شورای ملی تقاضا دارم تکلیف دولت اینجانب را معلوم کنند تا دولت بتواند وظایف قانونی خود را به پشتیبانی مجلس شورای ملی بنجام رساند (صحیح است - احسن است)

رئیس - در جلسه قبل آقایان صادق و مهندس خسرو هدایت پیشنهاد کفایت مذاکرات کرده بودند و چون عده برای اتخاذ رأی کافی نبود مجلس ختم شد.

حالا يك پیشنهادی آقایان نامبرده داده اند در تکمیل همان پیشنهاد که قرائت میشود و رأی گرفته میشود (پیشنهاد آقایان صادق و هدایت بشرح ذیل قرائت گردید)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

چون آقای نخست وزیر در مقدمه برنامه عده فرمودند گزارش اقدامات دوره زمامداری خود را بطور تفصیل و بتدریج در موقع خود باستحضار مجلس برسانند در آن موقع مجلس وقت کافی خواهد داشت که از هر جهت در هر يك از موارد بطور مشروح مذاکره و جدا گانه بررسی و قضاوت نماید کفایت مذاکرات را تقاضا و پیشنهاد مینماید که برای اجرای مواد ده گانه برنامه بدولت ایشان رأی اعتماد گرفته شود (صحیح است)

رئیس - مخالفی نیست؟

نمایندگان - رأی رأی

رئیس - آقایانیکه با برنامه دولت موافقت میکنند از نمایندگان - با کفایت مذاکرات

رئیس - مخالفی دارد یا نه؟ مطابق ترتیب اگر مخالفی باشد بایستی رأی مستقیم و الامور تصدیق مجلس شده است.

رفیعی - بنده مخالفم.

رئیس - اعلام رأی شده است.

رفیعی - این مخالفت برای تذکر ریاست

محترم است که فرمودند اگر مخالفت نشود رأی گرفته

نمیشود ولی چون این پیشنهادی است که باید برای گرفته شود اینست که اجازه بفرمائید من مخالفت بکنم و تذکر بدهم در ضمن من تقاضا میکنم از هیئت دولت برای اینکه پس از این مذاکرات يك نتیجه ای گرفته باشیم و برای اینکه بحرف نگذشته باشد هر کدام از آقایان اطلاع حاصل کرده اند از منویات نمایندگان. محترم بالاخره آقایان مسئول باشند همانطور که رئیس محترم دولت اشاره کردند حرف نزنند و کار بکنند و انشاءالله ما هم سرفراز میشویم برای داشتن يك دولت کاری و حقیقه دولت داشته باشیم بعقبه بنده حالا میتوانم رأی بگیرم.

رئیس - آقایانیکه با کفایت مذاکرات موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. بنا بر این نسبت بدولت رأی گرفته میشود آقایانی که موافقت ورزده سفید (یکی از نمایندگان - دو مرتبه توضیح بدهید) آقایانی که موافقت ورزده سفید با امضاء میدهند یعنی همان کارتهای سفیدی که دارند میدهند ورزده های سفید بی امضاء بمنزله امتناع است. عده حضار ۱۲۰ نفر آقایان موافقین کلکتهای سفید با امضاء خواهند داد آقای دکتر بقائی شما هم شریف بیابانرید شرکت کنید در استخراج و قرائت آراء.

(خذ آراء بعمل آمد)

(پس از شماره و استخراج نتیجه بطریق ذیل حاصل شد) عده آراء ۱۰۹ ورزده سفید علامت موافقت ۹۴ ورزده نبود ۱۲ ورزده سفید بی امضاء علامت امتناع ۴)

رئیس - مجلس با ۹۴ رأی اظهار اعتماد با آقای احمد قوام برنامه ایشان کرد (نمایندگان - مبارک است انشاءالله)

اسامی موافقین - آقایان: ناصری - بهزادی حسن اکبر - خوشی - عرب شیبانی - اورنگ - عامری - نراقی - دکتر شفق - مهندس رضوی - ذوالفقاری - نبوی - شهاب خسروانی - دادور - حکمت منصف - مهندس هدایت - ظفری - رضوی - مشایخی - فرامرزی - علی بهبهانی - صادقی - آخوان امیر حسین بختیاری - آقاخان بختیار - دکتر راجی - گلپادی - بوداقیان - اردلان - حسین وکیل - بیات مرآت اسفندیاری - دکتر طبا - دکتر آشتیانی - اسدی - شریف زاده - عزیز اعظم زنگنه - یحیی اسفندیاری - قبادیان - دکتر بقائی - لبقوانی - ناصر ذوالفقاری - لاهوتی - حاذقی - پالیزی - فولادوند - ابوالقاسم امینی - محمد حسین قشقایی - ملا پور - دکتر مصباح زاده - دکتر فلسفی - شریعت زاده - معین زاده - غضنفری - افغهی - صدر زاده - ابوالقاسم بهبهانی - معتمد دمانندی - کیوی قوامی - شادلو - هاشم وکیل - اسلامی - سلطان العلماء - وثوق محمود محمود - موسوی - آشتیانی زاده - کرگانی - دکتر علی امینی - آصف - بهار - صاحب جمع - مهدی ارباب - دکتر معظمی - اقبال - کامل خوشی - ابراهیمی صاحب دیوانی - قهرمان - فاضلی - ارستجانی - صفای امامی - خس و قشقایی - هراتی - مکرّم - نیک پور - اعزاز نیکویی - سزاوار - امیر تیمور - نواب - باتمانقلیج.

وزیر دارائی - آقا میفرمائید که يك وزیر حق ندارد بیاید تقاضای رأی اعتماد یا رأی عدم اعتماد بکند؟

دکتر معظمی - اجازه میفرمائید رأی اعتماد را فقط دولت میتواند بخواند نظر اصول و علاوه بر این نیابتی وزراء بطور تنهایی رأی اعتماد بخوانند برای اینکه همیشه اصل بایستی بر این باشد که دولت دوام داشته باشد (صحیح است) و اگر بر خلاف نظر رئیس دولت وزیر آمد پشت تریبون رأی اعتماد گرفت دولت ساقط شد این بر خلاف اصل است (وزیر دارائی - رأی اعتماد برای خودش بنده که عرض نمیکند برای دولت) صحیح است ولی اعتماد که جنابعالی دارند (صحیح است) حرف بنده را که کسی تکذیب نمیکند و این سابقه را نمیخواهم ایجاد شود. فقط و کلا میتوانستند قانون اساسی در يك موقعی عزل يك وزیر را بخواهند یا اینکه استیضاح بکنند راجع به يك مورد معینی

بنابر این نگرانی جنابعالی بی مورد است و تمنا میکنم اصرار نفرمائید که سابقه در مجلس شورای ملی ایجاد نشود (صحیح است) (بعضی از نمایندگان - ختم جلسه)

رئیس - آقای نخست وزیر

نخست وزیر - از اظهار اعتنای که آقایان نمایندگان کردند کمال تشکر را دارم و امیدوارم با اقداماتی که دولت به پشتیبانی مجلس شورای ملی خواهد کرد این اعتماد و همکاری وسیله پیشرفت مقاصد ملی ما گردد (نمایندگان - انشاءالله) و اما خیلی متأسفم از اظهاراتی که راجع با آقای محمود جم و آقای وزیر کردند و بی نهایت متأثر هستم ولی از طرف دیگر هم خرسندم که فقط يك نفر بود این اظهارات را کرد (صحیح است) و اکثریت موافق نبود بنا بر این چون از طرف اکثریت مجلس بدولت رأی اعتماد داده شده دیگر رأی اعتماد جدا گانه را مقضی نمیدانم (صحیح است)

۳ - بیانات آقای منصف راجع بر لزوم قایمات

رئیس - البته خاطر آقایان از زلزله که در قایمات شده و حوادثی که در آنجا اتفاق افتاده و باعث قتل یک عده ای شده اطلاع دارند آقای منصف نماینده آنجا بیاناتی دارند. آقای منصف.

منصف - بنده خیلی متأسفم که اگر گاهگاهی مزاحم همکاران محترم خردم میگردد و موجبات تألم و تأسف آنها را فراهم میسازم هنوز چند روزی پیش نیست که در باب روده بر منده عرابی کردم و بایان سوز و گداز زایلها و تشریح ندای ملت ایران که از تضييع حق چند هزار ساله اش نگرانست خاطر نمایندگان معظم را مکدر ساختم. اینک مجبورم از وقوع زلزله شوم و دهشتناکی که قسمتی از قایمات و فردوس را صحنه کشتار و میدان هدم و قتل نفوس فرار داده اجالی بر من برسانم، در این چند سال اخیر طبیعت قایمات بیبهری زیاد کرده مخصوصاً سال گذشته خشک سالی بعدی رسیده بود که اگر توجه هیئت محترم دولت بآن تعداد معطوف نمیکشت بیم آن میرفت که بعضی از بخشهای قایمات از سکنه خالی بماند چنانکه قبل از آن عده زیادی بشمال خراسان عزیمت و مهاجرت کرده اند با توجه مخصوص جناب آقای نخست وزیر و سرعت عمل و حسن تدبیر جناب آقای وزیر دارائی بکهنزار و پانصد تن جنس بین فقرا و مستندان آنجا تقسیم و تسکین خاطری برای گرسنگان فراهم شد.

امسال که تا حدی وضع بهتر از سنوات سابق بوده و تصور میشد که مردم قانع و صبور قایمات خواهند توانست با قوت لایموتی امر از مماش نمایندگان گهان خیر وقوع زلزله از ناحیه دوست آباد - چرمه - موسویه - محمد آباد - بادمک - قایمات و سرایان فردوس رسید که شرح آن هر فردی را متأسف میسازد. چون جریان قضیه در جراید با اطلاع آقایان رسیده دیگر بنده در اینجا بشرح مطلب نیبر دارم مینقدر بطور خلاصه عرض میکنم قریه دوست آباد بکلی معدوم، چهار صد نفر از سکنه آن جا مطابق آخرین اخبار مفقود که دو دست ختم جلسه)

جنازه تا کنون از زیر خاک بیرون آورده شده خانه های مسکونی چرمه - محمد آباد و سایر آبادیهای دیگر یا منهدم یا غیر قابل سکونت شده است. در حال حاضر هزاران نفر از برادران قایمی و فردوسی ما بیخانمان، متجاوز از دو دست نفر مسلماً معدوم، گروه بیشماری مجروح و برای دوا و غذای روزانه معطل هستند در همچو صورتی بدیهی است چشم امید و انتظار همه داغدیدگان مجروحین و آوارگان آن حدود بطرف مرکز متوجه است که چه فکر و کمک سریعی بحال آنها خواهد شد بنده احتیاج ندارم که احساسات و عواطف پر از مهر و شفقت آقایان را نسبت باین امر تحریک و تهییج کنم زیرا ما ایرانیان در هر مقام و مرتبهای که باشیم متدین بدیانتی هستیم که اصل تعاون را علی الرأی راهنمای خیرات و میرات است و از لحاظ اخلاق و ادب پیرو مکتبی هستیم که از چند صد سال قبل عوالم نوع پروری و انسان دوستی ایرانی را باندهای بنی آدم اعضای یکدیگرند ۰۰۰ و با جو عضوی بدر آورد روزگار، در کمر عضوها را نمائند قرار بسمع جهانیان رسانیده بنا بر این غرض و مزاحمت بنده فقط این خواهد بود که کمال شفقت و عطوفت مذهبی و ملی آقایان را متوجه حال آسیب دیدگان آن حدود بنمایم. بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بنا بر روی رعیت پروری معمولی خود که در همه موارد ابراز فرموده اند بجز در اطلاع از وقوع قضیه مرام شفقت آمیز خود را بر زلزله زدگان معطوف فرموده اند (صحیح است) و بوسیله والا حضرت شاهد خدمت اجتماعی که هر دو صدمه مانده اینکار و نظائرش بذل عطوفت و همکاری میکنند دستورات سریع و مؤثری صادر فرموده اند (صحیح است) که فوق العاده بحال ستمدیدگان نافع خواهد شد و بنده یقین دارم رهایای شاه پرست قایمات هیچ وقت این بذل عنایت ملوکانه را فراموش نخواهند داشت (صحیح است)

و از رئیس معظم افتخاری شیر و خورشید سرخ و هیئت مدیره فعال آن مؤسسه شکر گذار خواهند بود. (صحیح است) جناب اشرف آقای نخست وزیر و هیئت محترم دولت هم پس از اطلاع دستورات مؤکد برای جمع آوری اعانه صادر فرموده اند (صحیح است)

است) و از محل اعتباراتیکه در بیرجند وجود داشته و جوی، برای کمک با سبب دیدگان در نظر گرفته اند که شایان سیاستگری است و امیدواریم با تحصیل میلی از اعتبار خاص دولت برای این موضوع که بهترین موارد است عطوفت خود را تکمیل فرمایند (صحیح است). البته مجلس شورای ملی هم که بیش از سایر مقامات وابستگی مستقیم بملت دارد در غم و اندوه مردم سهیم و شریک است از ابراز عنایت خود داری نخواهند داشت (صحیح است) و بنحو مقتضی ستمدیدگان را اعانت و استمالت خواهند فرمود (صحیح است) فقط استدعای بنده اینست که هر کمکی میشود و هر تقاضای که بعمل میآید سریع و فوری انجام گیرد (صحیح است) که با در پیش بودن زمستان و احتمال قحط و فلا حکم نوشداروی بعد از میرک را پیدا نکنند (صحیح است) عرض دیگری ندارم (صحیح است) (بعضی از نمایندگان - ختم جلسه)

رئیس - هر وقت که يك واقعه ناگواری برای یکمده از هموطنان مارخ داده مجلس شورای ملی نه تنها اظهار تأسف کرده بلکه بهدم مساعدتهائی که باید بکنند بعمل آورده (صحیح است) حالا که دولت امروز رسمیت پیدا کرد بنده تمنا دارم مخصوصاً تدابیری اتخاذ بکنند که زودتر وسایل آسایش و رفاه حال اهالی آنجا بعمل بیاید و کمک هائی که مجلس باید بکند در هیئت رئیسه مطرح خواهد شد. تصمیم گرفته خواهد شد. آقای وزیر فرهنگ يك لایحه ای دارند تقدیم میکنم.

۴. تقدیم يك فقره لایحه از طرف وزیر فرهنگ بقریه يك فوریت

وزیر فرهنگ - لایحه ای که بنده میخوانم تقدیم بکنم راجع است بالعلق ایران با سازمان فرهنگی و تربیتی ملل متحد چنانکه نمایندگان محترم مستحضر هستند دولت و ملت ایران در ۱۳۲۴ بموجب تصویب قانون ۱۳ شهریور ماه ۱۳۲۴ عضو سازمان ملل متحد شده، در ماده اول منشور ملل متحد قید شده است که یکی از آموال و یکی از مرامهای سازمان ملل متحد همگی کردن همکاری بین المللی است در زمینه امور اجتماعی و فرهنگی و تربیتی و علمی در نتیجه توصیه ای که مجمع سانسفرانسکو کرده بود در نوامبر ۱۹۴۵ یعنی در آذر ۱۳۲۵ کنفرانسی در لندن تشکیل شده ۴۶ مملکت در آنجا شرکت کردند و اساسنامه ای در آنجا تهیه کردند که بایستی بموجب همان اساسنامه و توصیه مجمع سانسفرانسکو بتصویب ممالکی که عضو سازمان ملل متحد شده اند برسد این لایحه حالا تقدیم شده است و تقاضا می شود که بتصویب مجلس شورای ملی برسد و چون مجمع سازمان عقرب در اول آبان در مرکزیکو تشکیل میشود تمنا میکنم تصویب فرمایند که این موضوع بایک شور به تصویب برسد تا اینکه قبل از عزیمت نمایندگان دولت این مسئله تمام شده باشد.

رئیس - الان باید رأی گرفته شود (بعضی از نمایندگان - عده کافی نیست) برای جلسه آتی ...

رضوی - تذکری بنده با آقای وزیر فرهنگ دارم اجازه میفرمائید؟

رئیس - آقای رضوی بفرمائید، **ابوالحسن رضوی -** عرض کنم نظر مبارک است که چند روز قبل هم بنده این خواهش را کردم منتهی چون برنامه دولت مطرح بود البته مجالی نشد، آن موضوع راجع بفرهنگ است که بنده بان علاقمند هستم و واقعاً باید در مجلس مطرح بشود و يك تدبیر مناسبی در نظر گرفته شود اولاً راجع بموضوع دانشگاه بود روز جمعه البته دعوتی کردند از جمعی آقایان نمایندگان در آنجا رفتند بنده وضیعت محصلین را در کوی دانشگاه نامناسد دیدم (صحیح است) بعداً هم عصر آن روز بیکی از آقایان اساتید دانشگاه رسیدم و با او گله کردم که چرا وضیعت این طور است؟ ایشان گفتند که من در استخدام دولت نیستم در استخدام دانشگاه هستم این معنی برای بنده يك ابهام تازه ای ایجاد کرد، توضیح بدهند در استخدام دولت نیستم یعنی چه؟ بهر صورت وضیعت کوی دانشگاه تعیین شد

قوانین

شماره ۱۳۹۵۰ وزارت دارائی ۲۶۷۷

فرمان همايونی بانضمام قانون اجازه پرداخت سه دوازدهم بودجه ۱۳۲۵ مجلس شورای ملی بابت سه ماهه امرداد و شهریور و مهر ماه ۱۳۲۶ که در جلسه هفدهم شهریور ماه ۲۶ که بتصویب مجلس شورایی ملی رسیده است ذیلًا ابلاغ میگردد.

محمد رضا پهلوی شاهنشاهی ایران
محل صحنه مبارک

نظر باصل بیست و هشتم متمم قانون اساسی مقرر میداریم:

ماده اول - قانون اجازه پرداخت معادل سه دوازدهم بودجه سال ۱۳۲۵ مجلس شورایی ملی مصوب شانزده اسفند ماه ۱۳۲۴ بابت حقوق و هزینه سه ماهه امرداد و شهریور و مهرماه ۱۳۲۶ که در جلسه هفدهم شهریورماه ۱۳۲۶ بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و منضم باین دستخط است بوقوع اجرا گذاشته شود.

ماده دوم (هیئت دولت مأمور اجرای این قانون هستند - بتاریخ بیست و هشتم شهریور ماه ۱۳۲۶ قانون اجازه پرداخت سه دوازدهم بودجه ۱۳۲۵ مجلس شورای ملی بابت سه ماهه امرداد و شهریور و مهر ماه ۱۳۲۶ :
ماده واحده) مجلس شورای ملی به کارپردازی مجلس اجازه میدهد معادل $\frac{3}{12}$ بودجه سال ۱۳۲۵ مجلس شورای ملی مصوب ۱۶ اسفندماه ۱۳۲۴ را بابت حقوق و هزینه سه ماهه امرداد و شهریور و مهرماه ۱۳۲۶ مجلس شورای ملی از وزارت دارائی دریافت و مطابق مقررات بپردازد و بودجه سال ۱۳۲۶ را نیز سریمًا تهیه و تقدیم نماید.

این قانون که شتمل بر یک ماده است در جلسه هفدهم شهریورماه یکروز و سه روز و بیست و شش بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - رضاحکمت
اصل فرمان همايونی و قانون در دفتر نخست وزیر است.

شماره ۱۴۶۱۴ وزارت دارائی ۱۳۲۶۷۷

هیئت وزیران در جلسه ششم مهرماه ۳۲۶ بنا بموافقت شماره ۴۰۰۹ بتاريخ ۲۶۷۷ وزارت دارائی تصویب نمودند که مبلغ دوست و پنجاه و دو هزار و یکصد و سی و چهار ریال و هشتاد دینار (۲۵۲۱۳۴۸۰ ریال) بابت بهای بیست تن برنج صدی درجه ۳ اهدائی دولت شاهنشاهی برای مستندان و قحطی زدگان هندوستان بشرح زیر:

کک بزلزله زدگان قائم تخصیص داده شود که تحت نظر فرماندار بیرجند و شیر و خورشید سرخ بصرف رسانیده شود.

تصویبنامه در دفتر نخست وزیر است
از طرف نخست وزیر ۳۸۹۲

انتصابات واحکام

شماره ۶۱۱۹۸۱۶۵۷۰ وزارت کشور ۲۶۷۷

جناب آقای رضا علی دیوان بیگی از تاریخ ۲۶-۷-۸ بسمت استاندار استان اول منصوب شدند
شماره ۶۱۱۹۸۱۶۵۷۰ وزارت کشور ۲۶-۷-۸
جناب آقای عبدالعزیز مسعود انصاری استاندار استان اول از تاریخ ۲۶-۷-۸ بسمت استاندار استان دوم منصوب شدند.

شماره ۶۱۱۹۸۱۶۵۷۰ وزارت کشور ۲۶-۷-۸
جناب آقای ابراهیم زند از تاریخ اول مهرماه ۱۳۲۶ بسمت استاندار استان هشتم منصوب شدند.

شماره ۶۱۱۹۸۱۶۵۷۰ وزارت کشور ۲۶-۷-۹
آقای محمد کریم برومند کارمند منتظر خدمت از تاریخ شانزدهم مهر ۱۳۲۶ بسمت فرماندار شهرضا منصوب شدند.

شماره ۶۱۱۹۸۱۶۵۷۰ وزارت کشور ۲۶-۷-۹
آقای علی اکبر حقیقت کارمند دفتر استانداری هفتم از تاریخ شانزدهم مهر ۱۳۲۶ بسمت فرماندار شهرستان جهرم منتقل شدند.

شماره ۴۸۴۱۲ وزارت اقتصاد ملی ۳۲۶-۶-۷
آقای خسرو قبادیان از تاریخ اشتغال بکار بسمت فرمانداری شاه آباد منصوب شدند.

شماره ۱۹۲۴۷-۸۵۶۵ وزارت اقتصاد ملی ۳۲۶-۷-۶
آقای سید عبدالکریم نبوی فیروز آبادی سردفتر ازدواج و طلاق فیروز آباد کاشهر نظر باینکه بر اثر گزارش واصله تحت تعقیب دادگاه انتظامی سر دفتران واقع شده اید وزارت دادگستری طبق ماده ۳۹ قانون اساسی رسمی تا خاتمه رسیدگی انتظامی شما را از تصدی دفاتر ازدواج و طلاق معلق مینماید.

شماره ۱۹۲۴۷-۸۵۶۵ وزارت اقتصاد ملی ۳۲۶-۷-۶
آقای ابوالفضل جوادی چهار چوبکی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق چهارچوبک اراک نظر باینکه بر اثر گزارش واصله تحت تعقیب دادگاه انتظامی سر دفتران واقع شده اید وزارت دادگستری طبق ماده ۳۹ قانون اساسی رسمی تا خاتمه رسیدگی انتظامی شما را از تصدی دفاتر ازدواج و طلاق معلق مینماید.

شماره ۱۹۲۴۷-۸۵۶۵ وزارت اقتصاد ملی ۳۲۶-۷-۶
آقای ابوالفضل جوادی چهار چوبکی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق چهارچوبک اراک نظر باینکه بر اثر گزارش واصله تحت تعقیب دادگاه انتظامی سر دفتران واقع شده اید وزارت دادگستری طبق ماده ۳۹ قانون اساسی رسمی تا خاتمه رسیدگی انتظامی شما را از تصدی دفاتر ازدواج و طلاق معلق مینماید.

شماره ۱۹۲۴۷-۸۵۶۵ وزارت اقتصاد ملی ۳۲۶-۷-۶
آقای ابوالفضل جوادی چهار چوبکی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق چهارچوبک اراک نظر باینکه بر اثر گزارش واصله تحت تعقیب دادگاه انتظامی سر دفتران واقع شده اید وزارت دادگستری طبق ماده ۳۹ قانون اساسی رسمی تا خاتمه رسیدگی انتظامی شما را از تصدی دفاتر ازدواج و طلاق معلق مینماید.

شماره ۱۹۲۴۷-۸۵۶۵ وزارت اقتصاد ملی ۳۲۶-۷-۶
آقای ابوالفضل جوادی چهار چوبکی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق چهارچوبک اراک نظر باینکه بر اثر گزارش واصله تحت تعقیب دادگاه انتظامی سر دفتران واقع شده اید وزارت دادگستری طبق ماده ۳۹ قانون اساسی رسمی تا خاتمه رسیدگی انتظامی شما را از تصدی دفاتر ازدواج و طلاق معلق مینماید.

شماره ۱۹۰۹۱-۸۲۰۹ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای حسن فقیه سردفتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق شهر خوی بوجوب این ابلاغ محل رسمیت دفاتر شما بشهر رضایه تبدیل میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۱۷۴-۹۱۶۷ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای محسن منافی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان مهاباد بوجوب این ابلاغ از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان معاف میشوید.

شماره ۱۹۱۷۴-۹۱۶۷ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای محسن منافی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان مهاباد بوجوب این ابلاغ از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان معاف میشوید.

شماره ۱۹۱۷۴-۹۱۶۷ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای محسن منافی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان مهاباد بوجوب این ابلاغ از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان معاف میشوید.

شماره ۱۹۱۷۴-۹۱۶۷ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای محسن منافی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان مهاباد بوجوب این ابلاغ از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان معاف میشوید.

شماره ۱۹۱۷۴-۹۱۶۷ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای محسن منافی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان مهاباد بوجوب این ابلاغ از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان معاف میشوید.

شماره ۱۹۱۷۴-۹۱۶۷ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای محسن منافی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان مهاباد بوجوب این ابلاغ از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان معاف میشوید.

شماره ۱۹۱۷۴-۹۱۶۷ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای محسن منافی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان مهاباد بوجوب این ابلاغ از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان معاف میشوید.

شماره ۱۹۱۷۴-۹۱۶۷ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای محسن منافی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان مهاباد بوجوب این ابلاغ از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان معاف میشوید.

شماره ۱۹۱۷۴-۹۱۶۷ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای محسن منافی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان مهاباد بوجوب این ابلاغ از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان معاف میشوید.

شماره ۱۹۱۷۴-۹۱۶۷ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای محسن منافی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان مهاباد بوجوب این ابلاغ از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان معاف میشوید.

شماره ۱۹۱۷۴-۹۱۶۷ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای محسن منافی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان مهاباد بوجوب این ابلاغ از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان معاف میشوید.

شماره ۱۹۱۷۴-۹۱۶۷ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای محسن منافی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان مهاباد بوجوب این ابلاغ از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان معاف میشوید.

شماره ۱۹۱۷۴-۹۱۶۷ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای محسن منافی سردفتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان مهاباد بوجوب این ابلاغ از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج قصبه بوکان معاف میشوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۲۳۸-۸۱۵۶ وزارت دارائی ۳۲۶-۷-۵
آقای ابوالفضل غوثی دفتر یار درجه اول و نماینده دفتر اسناد رسمی شماره ۶ مراغه بوجوب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر مراغه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید.

شماره ۱۹۱۲۷-۸۸۱۴-۳۳۳ ۳۲۶-۷-۵

آقای میر محمود موحدی

بموجب این ابلاغ دفاتر شما را در قصبه امیر کلا بابل برای ثبت ازدواج و طلاق رسمیت میدهد .
وزیر دادگستری

شماره ۱۹۱۲۴-۸۵۱۲-۳۳۳ ۳۲۶-۷-۵

آقای سید محمد هاشمی

بموجب این ابلاغ دفاتر شما را در شبانکاره بوشهر برای ثبت ازدواج و طلاق رسمیت میدهد .
وزیر دادگستری

شماره ۱۹۲۷۵-۹۲۷۵-۳۳۳ ۳۲۶-۷-۶

آقای علی رفاه سردفتر اسناد رسمی

شماره ۱۱ مشهد

پیرو ابلاغ شماره ۲۶-۴-۷-۱۰۰۲۷-۴۰۰۰

چون محاکمه انتظامی شما منتهی به محکومیت به توبیخ کتبی و پرداخت جزای نقدی شده بموجب این ابلاغ رفع تعلیق شما را از تصدی دفتر اسناد رسمی اعلام میدارد طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید
وزیر دادگستری

شماره ۱۹۸۸۱۹۳۶۴-۳۳۳ ۳۲۶۷۱۱

آقای حشمت‌الله موریم

بموجب این ابلاغ دفاتر شما را در قصبه نصر شیرین برای ثبت ازدواج و طلاق رسمیت میدهد .
وزیر دادگستری

شماره ۲۰۰۰۰۹۰۹۵-۳۳۳ ۳۲۶۷۱۱

آقای ملا عید محمد صید آبادی

سر دفتر ازدواج و طلاق بلوک پیوهژن

سرجام مشهد

بموجب این ابلاغ استعفای شما از تصدی دفاتر ازدواج و طلاق پذیرفته میشود .
وزیر دادگستری

شماره ۱۹۵۰۱۹۳۱۷-۳۳۳ ۳۲۶۷۱۱

آقای عزالدین حق بیان

بموجب این حکم بسمت سردفتری اسناد رسمی درجه دوم شهر بابل منصوب میشوید طبق مقررات انجام وظیفه نمائید .
وزیر دادگستری

وزیر دادگستری

شماره ۱۹۸۸۳۹۲۶۹-۳۳۳ ۳۲۶۷۱۱

**آقای محمد شریفی سردفتر اسناد رسمی
و ازدواج و طلاق سابق نورمازندران**

ابلاغ شماره ۱۶۲۱۳۷۰۹۴-۳۲۶۷۱۱
راجع به معاقبت شما از تصدی دفاتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق ملفی الاثر میشود کمافی السابق مشغول انجام وظیفه شوید .

وزیر دادگستری

شماره ۱۹۸۸۷۹۱۱۲-۳۳۳ ۳۲۶۷۱۱

**آقای غلامرضا صدرانی سردفتر اسناد
رسمی و ازدواج و طلاق دهستان**

کوه سرخ کاشمر

بموجب این ابلاغ رسمیت دفاتر ازدواج و طلاق شما ملفی میشود .

وزیر دادگستری

شماره ۱۹۹۹۶۹۲۳۵-۳۳۳ ۳۲۶۷۱۱

آقای اسمعیل شهیدی

بموجب این ابلاغ دفاتر شما را در بالا بلوک کلاردشت برای ثبت ازدواج و طلاق رسمیت میدهد
وزیر دادگستری